

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 5. juli 2019
Sagsnummer: 2019-172

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om forslag til gennemførelsesretsakt om midlertidig ekstraordinær tilpasningsstøtte til landbrugere i oksekøds- og kalvekødssektoren i Irland (komité sag).

Forslaget forventes sat til afstemning i Komitéen for den Fælles Markedsordning den 20. juni 2019.

En vedtagelse af et muligt kommende forslag vurderes ikke at have indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Regeringen agter at støtte forslaget, idet man arbejder for, at støtten ydes på objektive kriterier, og der sikres lige behandling, såfremt andre medlemsstater og sektorer måtte komme i lignende situationer, samt at Kommissionen nøje følger markedsudviklingen særligt i lyset af Storbritanniens forventede udtræden af EU.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Den 12. juni 2019
MFVM 836

GRUNDNOTAT

om forslag til gennemførelsesretsakt om midlertidig ekstraordinær tilpasningsstøtte til landbrugere i oksekøds- og kalvekødssektoren i Irland (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om nødforanstaltninger i form af støtte til oksekødssektoren i Irland (komité sag). Kommissionen foreslår at yde 50 millioner € i EU-støtte, som Irland nationalt kan medfinansiere med op til 100 %, så den samlede støtte kan komme op på 100 mio. €. Midlerne skal målrettes oksekødsproducenterne til tiltag, der sigter mod at reducere produktionen eller tilpasse oksekødsproduktionen, samt en eller flere målsætninger om anvendelse af kvalitetsordninger eller projekter, der fremmer kvalitet og merværdi, diversificering af markeder eller fremme af landmændenes miljømæssige, klimamæssige eller økonomiske bæredygtighed. Forslaget har statsfinansielle konsekvenser i form af udgifter på 50 mio. € (372,5 mio. kr.) EU's budget i 2020, svarende til en dansk finansieringsandel på ca. 7,5 mio. kr. En vedtagelse af et muligt kommende forslag vurderes ikke at have indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning i Komitéen for den Fælles Markedsordning den 20. juni 2019. Regeringen agter at støtte forslaget, idet man arbejder for, at støtten ydes på objektive kriterier, og der sikres lige behandling, såfremt andre medlemsstater og sektorer måtte komme i lignende situationer, samt at Kommissionen nøje følger markedsudviklingen særligt i lyset af Storbritanniens forventede udtræden af EU.

Baggrund

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 221 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Komitéen for Den Fælles Markedsordning. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget indenfor to måneder, forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal

en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i Komitéen for den Fælles Markedsordning den 20. juni 2019.

Formål og indhold

Det fremgår af udkastet til forslaget, at EU's oksekødssektor er skrøbelig grundet en række faktorer herunder vanskeligheder ved at afsætte til tredjelande, et faldende hjemligt forbrug og stigende bekymring for sektorens klimapåvirkning. Storbritanniens udtræden af EU og usikkerhed om Storbritanniens fremtidige tilknytning til EU's toldunion efter den endelige udtræden kan forstærke sektorens usikkerhed, da Storbritannien er et stort importmarked for EU's oksekødsproduktion. Disse forhold rammer især Irlands store oksekødssektor, som eksporterer over 80 % af sin produktion, heraf halvdelen til Storbritannien. Den irske oksekødsproduktion har oplevet et fald i indtjeningen på 11-19 % i det seneste år, værst i kødkvægsproduktionen. Den usikre situation om Brexit har medført yderligere pres på priserne. Dermed er der behov for markedstilpasning af den irske oksekødssektor, særligt i lyset af den lange produktionstid, hvor studene slagtes i en alder fra 18 måneder til 30 måneder. Det er en produktionsform, der er tilpasset ønskerne fra det britiske marked.

Kommissionen har vurderet, at situationen i Irland og ønske om markedsstabilitet i den europæiske sektor falder ind under anvendelsesområdet for artikel 221 i Den Fælles Markedsordning for landbrugsprodukter, hvorefter Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter vedrørende nødforanstaltninger, der er nødvendige og berettigede for at løse specifikke problemer. Kommissionen foreslår, at der kan ydes 50 millioner € i EU-støtte, som den irske regering kan øge med nationale midler op til 100 %, så den samlede støtte kan komme op på 100 mio. €. Støtten skal være udbetalt senest 31. maj 2020.

De irske myndigheder skal ifølge forslaget anvende midlerne målrettet til oksekødsproducenterne til tiltag, der sigter mod at reducere produktionen eller tilpasse oksekødsproduktionen samt bidrager til en eller flere målsætninger om anvendelse af kvalitetsordninger eller projekter, der fremmer kvalitet og værditilvækst, eller markedsdiversificering eller fremme af sektorens miljømæssige, klimamæssige eller økonomiske bæredygtighed.

Oksekødsektoren i Irland

Irland er den næststørste eksportør af landbrugsprodukter og fødevarer til Storbritannien med knap 15 %. Kun Nederlandene er større med 18 %. Irland er den tredjestørste producent af oksekød i EU, i det land i 2018 producerede 623.000 tons oksekød ud af en samlet EU produktion på 7,9 mio. tons. Der produceres især kød fra stude, som er på græs på grund af det milde og fugtige klima, der er fordelagtigt for græsning. Størsteparten af oksekødsproduktionen eksporteres hovedsageligt internt i EU, heraf 250.000 tons årligt til Storbritannien. Storbritanniens selvforsyning med oksekød er på ca. 70 %. Det skal bemærkes, at oksekødsprisen for studekød primo juni 2019 i Irland er på 381,9 €/100 kg, mens EU-gennemsnittet er på 385,6 €/100 kg.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser. Forslaget forventes at have statsfinansielle konsekvenser i form af udgifter på EU's budget i 2020 på 50 mio. €, svarende til 372,5 mio. kr. Danmark finansierer ca. 2 % af EU's budget, hvormed den danske finansieringsandel udgør ca. 7,5 mio. kr. i 2020. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at have indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der ses markante udfordringer på markedet for oksekød i EU ligesom den irske oksekødssektor. Der er ifølge organisationen udsigt til markante udfordringer på markedet, hvis Storbritanniens udtræden af EU kommer til at ske uden aftale, og hvis rygterne om en forstående Mercosur-handelsaftale med en stor oksekødskvote bliver en realitet. Landbrug & Fødevarer bemærker, at disse forhold vil kunne slå bunden ud af markedet for dansk og europæisk oksekød med meget alvorlige negative konsekvenser for de danske oksekødsproducenter.

Landbrug & Fødevarer beskriver, at dansk oksekød er igennem en længere periode blevet afregnet til stort set samme priser som det irske oksekød, ligesom den danske oksekødssektor har oplevet det samme fald i priser det seneste år¹. Landbrug & Fødevarer udtrykker, at det alene på den baggrund er svært at forstå, hvorfor den irske oksekødssektor ensidigt er udvalgt til at skulle modtage økonomisk støtte fra EU. Den i forslaget foreslåede ensidige støtte til Irland risikerer ifølge organisationen at få alvorlige konkurrenceforvridende konsekvenser for de øvrige europæiske oksekødsproducenter, idet de irske producenter vil kunne "dumpe" billigt oksekød på de øvrige europæiske markeder.

Landbrug & Fødevarer beskriver endvidere, at forslaget til støtte lægger op til en reduktion af den irske oksekødssektors produktion. Dette vil skulle ske ved en øget slagtning af moder- og ungdyr i en periode og dermed et forøget udbud af oksekød på det europæiske marked, som vil resultere i et yderligere nedadgående prispress på den danske og europæiske sektor.

Forslaget er ifølge Landbrug & Fødevarer baseret på en række forhold, som ikke kun er relevante for den irske oksekødssektor. Det gælder blandt andet udfordringer som begrænset adgang til tredjelandsmarkeder, stor afhængighed af eksport og faldende marginer og priser det seneste år. Landbrug & Fødevarer bemærker endvidere, at det ikke kun er den irske oksekødssektor, som har mærket faldet i pundet på grund af usikkerheden om Storbritanniens fremtidige status i forhold til EU.

Landbrug & Fødevarer efterspørger, at der i forslaget opstilles objektive og klare støttekriterier, der er gældende for alle EU-medlemslande. Dette kunne være baseret på prisfald over det seneste år, en tærskel herfor og eventuelt sammenholdt med produktionen. Endeligt fastholder Landbrug & Fødevarer, at usikkerheden om Brexit fortsat er stor, herunder timing og betingelser for et Brexit. På det grundlag forekommer forslaget om ensidig støtte til den irske oksekødssektor ifølge Landbrug & Fødevarer også præmaturlt.

¹ EU Commission, Meat Market Observatory – Beef and Veal.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side agter man at støtte forslaget, idet man arbejder for at støtten ydes på objektive kriterier, og der sikres lige behandling, såfremt andre medlemsstater og sektorer måtte komme i lignende situationer, samt at Kommissionen nøje følger markedsudviklingen særligt i lyset af Storbritanniens forventede udtræden af EU.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.